

Wrocław, 7 kwietnia 2005 roku

WK.660/226/K-53/04

**Pan
Czesław Sawa
Burmistrz Gminy i Miasta**

**Przemków
Pl. Wolności 25
59-170 Przemków**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2001r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 2 grudnia 2004 r. do 4 marca 2005 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej gminy Przemków.

Zakres badanych zagadnień oraz ustalenia kontroli przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym bez zastrzeżeń przez Pana Burmistrza. Poprzednia kontrola kompleksowa Regionalnej Izby Obrachunkowej w gminie Przemków zakończona została 20 listopada 2001r. Wydane wówczas zalecenia pokontrolne zostały wykonane.

Obecna kontrola - podobnie jak poprzednia - wykazała uchybienia i nieprawidłowości wynikające głównie z niedostatecznej znajomości i nieprzestrzegania przez pracowników obowiązujących przepisów prawnych oraz z wadliwości niektórych uregulowań wewnętrznych. Najważniejsze z nich zostały przedstawione w niniejszym wystąpieniu.

Rejestr gminnych jednostek organizacyjnych, którego prowadzenie w myśl obowiązującego Statutu należało do obowiązków Burmistrza, nie uwzględniał Urzędu Gminy i Miasta oraz Przedsiębiorstwa Wodociągów, Kanalizacji i Ciepłownictwa Sp. z o.o. i nie miał cech dokumentu urzędowego, ponieważ nie był opieczetowany, podpisany i nie posiadał daty sporządzenia.

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna i Przemkowski Ośrodek Kultury zostały wpisane do prowadzonych w Urzędzie Gminy i Miasta ksiąg rejestrowych. Wpis Biblioteki nie posiadał daty i podpisu organizatora, a wpis Ośrodka Kultury - podpisu organizatora, co było niezgodne z wymogami §3 rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki z 17 lutego 1992 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru instytucji kultury (Dz.U. Nr 20, poz. 80).

Zarządzeniem Nr 26/2001 z dnia 29.10.2001r. w sprawie instrukcji regulujących gospodarkę finansową gminy Burmistrz wprowadził do stosowania Instrukcję obiegu, kontroli i archiwowania dokumentów księgowych (załącznik Nr 1 do zarządzenia).

W §22 instrukcja stanowi, że dowody księgowe mają być sprawdzane pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, ale nie określa na jakich stanowiskach pracy czynności te mają być wykonywane. Podobnie w §23 nie wskazano do czyich obowiązków należy dekretowanie dowodów księgowych. Pracownicy nie złożyli też oświadczeń o przyjęciu Instrukcji do wiadomości i stosowania, pomimo takiego wymogu ustalonego w załączniku Nr 3 do Instrukcji.

Sprawy kontroli regulowało zarządzenie Burmistrza Nr 18/95 w sprawie trybu kontroli w Urzędzie Gminy i Miasta oraz w jednostkach organizacyjnych gminy, wydane na podstawie §4 ust. 5 załącznika Nr 2 do Regulaminu Organizacyjnego z dnia 28 kwietnia 1995r., który przestał obowiązywać z dniem 1.10.2003r. w związku z wejściem w życie nowego Regulaminu Organizacyjnego (zarządzenie Burmistrza Nr 60/03 z dnia 1 października 2003r.). Zgodnie z §24 ust. 4 regulaminu szczegółowy tryb kontroli określa instrukcja wydana zarządzeniem Burmistrza, która dotychczas nie została opracowana.

Przepisy art. 127 ustawy z 26 listopada 1998r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2003r. Nr 15, poz. 148 ze zm.) zobowiązują Burmistrza do kontroli w każdym roku co najmniej 5% wydatków podległych jednostek organizacyjnych. Ustalono, że w 2003r. przeprowadzono kontrolę jedynie w Ośrodku Pomocy Społecznej, którą objęto rok 2002.

Urząd Gminy i Miasta posiadał dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, w skład której wchodził wykaz dopuszczonych do użytkowania programów komputerowych. Niemniej wykaz ten nie zawierał stosowanego w urzędzie systemu pn. „Księgowość jednostki budżetowej”. Obowiązek aktualizacji wykazu programów przez kierownika jednostki wynika, z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 10 ust 2 ustawy z 29 września 1994r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.).

Pomieszczenie kasowe nie było zabezpieczone w sposób przewidziany w przepisach rozdziału I pkt 2 „Instrukcji w sprawie gospodarki kasowej”, z uwagi na brak zainstalowanego urządzenia alarmowego oraz okratowanego i zamykanego okienka kasowego.

Odnosnie dokumentowania operacji kasowych w przeznaczonych do tego raportach, wystąpiły przypadki ujęcia w nich wpłat gotówkowych z tytułu podatków i opłat z datą dnia następnego, od faktycznego przyjęcia gotówki do kasy, tj. niezgodnie z częścią III ust. 15 ww. Instrukcji, co świadczyło o niebieżącym prowadzeniu ksiąg rachunkowych w tym zakresie (art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości). Wszystkie dowody źródłowe ujęte pod raportami kasowymi i wyciągami bankowymi, zawierały dekretację księgową, która nie była opatrzona podpisem osoby odpowiedzialnej za te wskazania, tj. niezgodnie z podstawowym wymogiem dla dowodu księgowego, wymienionym w art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości. Występowały przypadki poprawiania błędnych zapisów w dowodach księgowych w sposób niezgodny z określonym w art. 22 ust. 3 ustawy o rachunkowości. Ponadto kontrola wykazała, że w wielu przypadkach dowody księgowe nie spełniały wymogów formalnych. Powyższe dotyczyło wszystkich skontrolowanych poleceń wyjazdu służbowego wraz z rozliczeniem kosztów podróży, które nie były podpisane na dowód sprawdzenia ich pod względem merytorycznym, tj. niezgodnie z częścią III ust. 11 Instrukcji.

W zakresie prowadzonej ewidencji rozrachunków i roszczeń Urzędu Gminy i Miasta, stwierdzono, że do bilansu jednostkowego Urzędu za 2003 r. błędnie zostały wprowadzone stany zobowiązań i należności wynikające z ewidencji księgowej z tytułu: „Rozrachunków z odbiorcami i dostawcami” (konto 201), „Rozrachunków z pracownikami” (konto 234), „Pozostałych rozrachunków” (konto 240), tj. wynikiem per saldo. W tej sytuacji dane te, nie odzwierciedlały faktycznych sald wynikających z ksiąg rachunkowych, co było niezgodnie z zasadą określoną w przepisach § 14 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie

szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752). Kontrola wykazała ponadto, iż w Urzędzie w zakresie przyjmowanych od kontrahentów zabezpieczeń należytego wykonania umowy, w księgach rachunkowych jednostki na kontach „139” i „240” ewidencjonowane były z tego tytułu jedynie obroty. Stosowana była praktyka lokowania środków pochodzących z zabezpieczeń na indywidualnych rachunkach bankowych z jednoczesnym wyksięgowaniem tych sum z ksiąg rachunkowych jednostki, pomimo powstawania w tym zakresie zobowiązań wobec wnoszących zabezpieczenie. W konsekwencji w księgach rachunkowych Urzędu oraz sprawozdaniu rocznym bilans jednostkowy Urzędu Gminy i Miasta nie były wykazane salda wniesionych sum z tytułu zabezpieczeń i jednocześnie powstałych zobowiązań wobec tych kontrahentów, pomimo posiadania takich środków - w tym według załącznika Nr III-2 do protokołu kontroli: 181.828,41 zł na dzień 31.12.2003r. oraz 114.585,04 zł na dzień 30.06.2004r. W trakcie kontroli pod datą 31.12.2004r. ujęte zostały w ewidencji księgowej salda z tytułu złożonych przez wykonawców zabezpieczeń należytego wykonania umowy.

Wystąpiły liczne przypadki nieterminowego regulowania zobowiązań przez Urząd Gminy i Miasta, co przyczyniło się do powstania zobowiązań wymagalnych, w tym wg stanu na dzień 31.12.2003r. w wysokości 159.079,94 zł, a na dzień 30.06.2004r. w wysokości 52.658,52 zł. Od zobowiązań regulowanych po terminie nie zostały zapłacone odsetki karne.

Kontrola zbiorczego rocznego sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2003r. wykazała, że zostało ono sporządzone według prowadzonej w Urzędzie Gminy i Miasta ewidencji analitycznej do konta 222-„Rozliczenie dochodów budżetowych”, zamiast na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek budżetowych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, stosownie do przepisu §8 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 24, poz. 279 ze zm.). W efekcie dane sprawozdania zbiorczego, dotyczące działów 801-„Oświata i wychowanie” oraz 854-„Edukacyjna opieka wychowawcza” w wielu przypadkach były niezgodne z danymi sprawozdań jednostkowych złożonych przez jednostki budżetowe (protokół kontroli, str. 21). Nie były również przestrzegane przepisy §10 ust. 3-5 rozporządzenia, które na jednostki otrzymujące sprawozdania nakładają obowiązek:

- sprawdzenia sprawozdań jednostkowych pod względem formalno-rachunkowym,
- kontroli, w razie potrzeby, merytorycznej prawidłowości złożonych sprawozdań,
- ujmowania w sprawozdaniach zbiorczych, w przypadku ujawnienia nieprawidłowości w sprawozdaniach jednostkowych, danych skorygowanych przez kierowników sporządzających sprawozdania jednostkowe.

Z kolei w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania podstawowych dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2003r. i w sprawozdaniu Rb-27S za ten okres nie wykazano skutków finansowych w wysokości 11.892,57 zł wynikających ze zwolnienia przez Radę Miejską z podatku od nieruchomości, budynków, budowli i gruntów użytkowanych na cele kultury, ochrony przeciwpożarowej, opieki społecznej i sportu oraz skutków w podatku od środków transportowych

w kwocie 8.408,92 zł z tytułu obniżenia górnych stawek i decyzji o odroczeniu terminu płatności. W sprawozdaniach za I półrocze 2004r. nie zostały wykazane skutki zwolnienia przez Radę z podatku od nieruchomości ww. przedmiotów opodatkowania w wysokości 12.061,39 zł.

Kontrola dochodów podatkowych wykazała, że część podatników będąca osobami prawnymi składała z opóźnieniem deklaracje na podatek rolny i na podatek od nieruchomości, co było niezgodne z art. 6a ust. 8 pkt 1 ustawy z 15 listopada 1984r. o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz.U. z 1993r. Nr 94, poz. 431 ze zm.) i z art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy z 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2002r. Nr 9, poz. 84 ze zm.), które nakładają obowiązek złożenia deklaracji w terminie do dnia 15 stycznia roku podatkowego. W stosunku do podatników podatku rolnego organ podatkowy w roku 2003 korzystał w niewielkim stopniu, a w roku 2004 nie korzystał w ogóle, z przysługujących mu uprawnień, określonych w art. 274a §1 ustawy z 29 sierpnia 1997r. - Ordynacja podatkowa do żądania wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji i wzywania do ich złożenia. Nie występował również z wnioskiem do Urzędu Skarbowego o ukaranie podatników na podstawie art. 54§1 ustawy z 10 września 1999r. Kodeks karny skarbowy (Dz.U. Nr 83, poz. 930 ze zm.). Wobec podatników podatku od nieruchomości ww. czynności były podejmowane z dużym opóźnieniem.

W I półroczu 2004r. organ podatkowy wydał 2 decyzje o zwolnieniu z podatku rolnego gruntów objętych w trwale zagospodarowanie. Pierwsza decyzja Nr Fn.IV-3111-730/2004 z dnia 18.02.2004r. miała charakter nakazu płatniczego, podczas gdy należało podjąć decyzję o zwolnieniu z podatku z powołaniem właściwej podstawy prawnej (art. 12 ust. 1 pkt 4 lit. „c”) i art. 13d ust. 1 ustawy o podatku rolnym, ze wskazaniem okresu zwolnienia (art. 12 ust. 3 i art. 13d ust. 3 ustawy) i spełniającą pozostałe wymogi określone w art. 210 §1 Ordynacji podatkowej. Zwolnienie zaczęto stosować od początku roku, pomimo że wniosek został złożony 4 lutego i zgodnie z powołanym wyżej art. 13d ust. 3 ustawy należało je stosować od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek, tj. od 1 marca 2004r. Wymienione nieprawidłowości zostały powtórzone w decyzji Nr Fn.IV-3110-730/2004 z dnia 18.02.2004r., w której organ podatkowy udzielił zwolnienia z podatku, pomimo że powierzchnia gospodarstwa rolnego przekraczała 100 ha, co naruszało przepis art. 12 ust. 1 pkt 4 ustawy. Nieprawidłowość ta została usunięta decyzją Nr Fn.IV-3111-680/04 z dnia 7.04.2004r., którą organ podatkowy uchylił poprzednią decyzję.

Analiza deklaracji podatkowych, wykazów nieruchomości i informacji podatkowych oraz decyzji podatkowych w podatku od nieruchomości wykazała m. in. następujące uchybienia:

- brak wykazu nieruchomości lub informacji podatkowej oraz niezamieszczenie w niej daty przyjęcia formularza i podpisu osoby przyjmującej formularz, pomimo takiego wymogu określonego w formularzu,
- nieprawidłowe ustalenie terminu powstania obowiązku podatkowego, co skutkowało wymiarem podatku w kwocie wyższej lub niższej od należnej,
- wyszczególnianie powierzchni użytkowej budynku związanego z działalnością gospodarczą bez podania powierzchni gruntów pod tymi budynkami.

Podatnicy łącznego zobowiązania pieniężnego, a także osoby fizyczne będące podatnikami podatku od środków transportowych w wielu przypadkach nie przestrzegali dyscypliny płatniczej

i wpłacali należne podatki po obowiązującym terminie płatności. Organ podatkowy podejmował czynności windykacyjne przewidziane w §3 ust. 1 i §5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.) jednak zarówno upomnienia jak i tytuły wykonawcze wystawiane były ze znacznym opóźnieniem. W odniesieniu do kilku zaległości w podatku od środków transportowych nie podjęto żadnych czynności windykacyjnych (protokół kontroli str. 35).

Wystąpiły również przypadki nieprzestrzegania art. 9 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, określającego zasady powstania obowiązku podatkowego w podatku od środków transportowych, co spowodowało ustalenie przypisu podatku w nieprawidłowej wysokości.

Podczas kontroli ustalania i poboru opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych stwierdzono brak wpłat kolejnej raty należności od 3 zezwoleń z 2003r. i od jednego z 2004r. w łącznej kwocie 1.318,71 zł. W trakcie kontroli wymagane opłaty zostały uiszczone.

W gospodarce nieruchomościami uchybienia i nieprawidłowości odnosiły się głównie do wykazów nieruchomości przeznaczonych do zbycia, zawartości ogłoszeń o przetargu oraz procedury sprzedaży mieszkań najemcom. Żaden z wykazów nie określał terminów do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz.U. z 2000r. Nr 46, poz. 543 ze zm.), co naruszało wymogi określone w art. 35 ust. 2 pkt 6 oraz pkt 3 i 12 tej ustawy. Ogłoszenia o przetargach, wbrew wymogowi określonemu w §12 pkt 1 i 2 obowiązującego wówczas rozporządzenia Rady Ministrów z 13 stycznia 1998r. w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania przetargów na zbycie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność gminy (Dz.U. Nr 9, poz. 30 ze zm.), nie zawierały oznaczenia nieruchomości według księgi wieczystej, opisu nieruchomości oraz informacji o obciążeniach nieruchomości. Najemcy lokali mieszkalnych ubiegający się o ich kupno nie składali oświadczeń, że wyrażają zgodę na cenę ustaloną w sposób określony w ustawie, co było niezgodne z przepisami art. 34 ust. 5 ustawy.

W zakresie wydatków bieżących na wynagrodzenia ustalono, że do dnia kontroli, Burmistrzowi nie została formalnie uaktualniona wysokość dodatku funkcyjnego, zgodnie ze zmianami wprowadzonymi od dnia 1.01.2004 r. do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lutego 2003 r. w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz.U. Nr 33, poz. 264 i z 2004 r. Nr 47, poz. 448). W konsekwencji, na podstawie dotychczasowej Uchwały nr XVI/80/03 Rady Miejskiej w Przemkowie z dnia 30 grudnia 2003 r., Burmistrzowi pozostawała ustalona wysokość dodatku funkcyjnego w kwocie 1.000 zł, podczas gdy najniższa kwota dodatku funkcyjnego zgodnie z przedziałem określonym w załączniku Nr 3 „Tabela stanowisk, kwot wynagrodzenia zasadniczego dodatku funkcyjnego i wymagań kwalifikacyjnych wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), starostów i marszałków województw” dla burmistrza w gminie do 15 tys. mieszkańców - wynosi 1.030 zł. Organ wykonawczy gminy nie przygotował projektu uchwały Rady Miejskiej, której zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie

gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), przysługuje wyłączna właściwość odnośnie ustalenia wynagrodzenia burmistrza.

Pomimo braku stosownej uchwały Rady Miejskiej w Przemkowie, Burmistrzowi od dnia 1.01.2004 r. wypłacony został dodatek funkcyjny w wysokości zgodnej z powołanymi przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lutego 2003 roku. Wypłata ta dokonywana była w oparciu o wnioski - prośbę Sekretarza Gminy i Miasta z dnia 22.06.2004r.

Kontrola dokumentacji inwestycji pn. „Kanalizacja sanitarna dla miasta Przemków etap IV strefa 6 wraz ze skanalizowaniem i zwodociągowaniem ul. Wielkie Piece” wykazała, że zawarta z wykonawcą umowa na roboty budowlane o wartości brutto 1.272.311,09 zł, nie zawierała kontrasygnaty Skarbnika, wbrew przepisom art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym. Ostatecznie zakończona i odebrana w 2003 r. inwestycja do dnia 14.02.2005r. nie została przyjęta na stan środków trwałych jednostki. Dopiero w trakcie kontroli na podstawie wystawionych dowodów „OT” środek trwały pochodzący z zakończonej inwestycji przyjęty został do ewidencji analitycznej. Zastrzeżenia budziła terminowość wniesienia i zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Zabezpieczenie w wysokości 70% ustalonego umownego zabezpieczenia wniesione zostało poprzez potrącenie z wystawionych przez wykonawcę faktur po roku czasu od dnia zawarcia umowy na roboty budowlane, co było niezgodne z przepisem §6 ust. 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 lipca 2002r. w sprawie zabezpieczenia należytego wykonania umowy o zamówienie publiczne (Dz.U. Nr 115, poz. 1002). Podobnie, zwrot dla wykonawcy zabezpieczenia należytego wykonania umowy dokonany został po upływie 30 dni od daty końcowego odbioru inwestycji, tj. niezgodnie z §7 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia.

Sprawy gospodarki środkami trwałymi uregulowane zostały m.in. w Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym gminy, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie, stanowiącej załącznik Nr 3 do zarządzenia Nr 26/2001 Burmistrza Gminy i Miasta Przemków z dnia 29 października 2001r. w sprawie instrukcji regulujących gospodarkę finansową gminy. Niektóre przepisy prawne powołane we wstępie do instrukcji były nieaktualne (protokół kontroli, str. 83). Ewidencja części środków trwałych nie zawierała informacji pozwalających na ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym je powierzono, wbrew wymogowi określone w opisie do konta 011-„Środki trwałe” zamieszczonemu w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...), oraz cech identyfikacyjnych. Niektóre informacje odnoszące się do środków trwałych wpisane były do księgi inwentarzowej ołówkiem, co było niezgodne z art. 23 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Podobne uchybienia dotyczyły ewidencji szczegółowej pozostałych środków trwałych.

W przepisach wewnętrznych nie została uregulowana sprawa oznakowania środków trwałych. Ustalono, że sprzęt komputerowy użytkowany w Referacie Finansowym nie posiadał numerów inwentarzowych, a wywieszane w poszczególnych pokojach spisy inwentarzowe pozostałych środków trwałych nie były opatrzone podpisami osób materialnie odpowiedzialnych, wbrew wymogowi §3 ust. 2 Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym gminy.

Niektóre przedmioty majątku trwałego poddawane były likwidacji, co potwierdzano stosownym protokołem. Protokół likwidacji pieca grzewczego z dnia 13.01.2004r. nie spełniał wymogów

określonych w §10 ust. 1 ww. instrukcji, ponieważ nie zawierał numeru inwentarzowego środka trwałego oraz informacji o jego wartości i sposobie likwidacji.

Ewidencja szczegółowa umorzenia środków trwałych prowadzona była w tabelach amortyzacyjnych środków trwałych, do których nie wpisano stawek amortyzacyjnych, pomimo takiego wymogu wynikającego z tabeli. Badanie prawidłowości naliczenia umorzenia dla 5 środków trwałych przyjętych do ewidencji w 2003r. wykazało, że tylko w jednym przypadku umorzenie zostało naliczone prawidłowo (protokół kontroli, str. 88).

Analiza obrotów na koncie 071-„Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” i na koncie 072-„Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” wykazała, że nie ewidencjonowano na nich aktywów niematerialnych i prawnych, pomimo że są one przeznaczone do tego celu, co wynika zarówno z ich nazwy jak i z opisu zasad ewidencji na tych kontach zamieszczonego w załączniku Nr 2 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku.

Na koniec 2004r. przeprowadzona została inwentaryzacja środków trwałych, pozostałych środków trwałych i materiałów. Arkusze spisu z natury nie zawierały podpisu osoby sprawdzającej oraz daty rozpoczęcia i zakończenia czynności spisowych. Nie wskazano pola spisowego, nie wpisano imienia i nazwiska osoby materialnie odpowiedzialnej, a poprawki dokonane były w sposób niezgodny z określonym w pkt 7 części II szczegółowej instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania.

Nieprawidłowo prowadzona była ewidencja na koncie 310-„Materiały”, ponieważ w odniesieniu do węgla, którego udział w obrotach był najwyższy, dokonywano zapisów tylko po stronie Wn, a to nie pozwalało na ustalenie rzeczywistego stanu materiałów na koniec okresów sprawozdawczych i było niezgodne z zasadami ewidencji na tym koncie, określonymi w ww. rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001r. Nieprawidłowy stan materiałów wykazany został w bilansie Urzędu Gminy i Miasta za rok 2003.

Rozliczanie zużycia węgla kamiennego za okres sezonu grzewczego w myśl §19 ust. 8.3 Instrukcji obiegu, kontroli i archiwowania dokumentów księgowych miało być dokonywane komisyjnie na podstawie ustalonych wewnętrznie norm zużycia dla poszczególnych obiektów i w formie protokołu, który przewidywał m.in. podpisy palacza, członków komisji oraz kierownika jednostki. Ustalono, że normy zużycia opału nie zostały opracowane a protokoły zużycia sporządzano z pominięciem obowiązujących przepisów instrukcji. W szczególności odnosi się to do protokołu dotyczącego kotłowni przy Placu Targowym 5 za okres grzewczy 2002-2004 i protokołu dla budynku Urzędu Gminy i Miasta, które nie tylko nie spełniały wymogów, o których wyżej była mowa, ale nie zawierały również dat sporządzenia ani dat rozpoczęcia i zakończenia okresu objętego rozliczeniem.

Kontrola realizacji zadań zleconych wykazała przekroczenie w 2003r. planu wydatków w rozdz. 75110-„Referenda ogólnokrajowe i konstytucyjne” §3030-„Różne wydatki na rzecz osób fizycznych”, co naruszało wyrażoną w art. 92 pkt 3 ustawy o finansach publicznych zasadę, że dokonywanie wydatków winno następować w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień, w sposób celowy i oszczędny. Stwierdzono także, że listy wypłat zryczałtowanych diet dla członków obwodowych komisji wyborczych ujętych w

raportach kasowych Nr 23/2003r. pod datą 9.06.2003r. i Nr 28/2004 pod datą 12.07.2004r. nie były podpisane przez osobę sporządzającą, kierownika jednostki i skarbnika, a więc niezgodnie z §12 ust. 1.9 „Instrukcji obiegu, kontroli i archiwowania dokumentów księgowych”. Nie miały również daty sporządzenia ani daty wypłaty, jak również wskazania miesiąca ujęcia dowodu w księgach rachunkowych i podpisu osoby odpowiedzialnej za to wskazanie, co naruszało wymogi art. 21 ust. 1 pkt 4 i 6 ustawy o rachunkowości. Wszystkie umowy zlecenia m. in. na urządzenie lokali wyborczych, dozór tych lokali oraz pełnienie dyżurów zawarte przez Burmistrza w dniu 6 czerwca 2003r. i 9 lipca 2004r. nie posiadały, wbrew art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym kontrasygnaty Skarbnika Gminy i Miasta.

Przedstawiając powyższe do wiadomości, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, Regionalna Izba Obrachunkowa wnosi o podjęcie niezbędnych działań w celu wyeliminowania uchybień i nieprawidłowości opisanych w protokole kontroli, a w szczególności:

1. Nadanie rejestrowi gminnych jednostek organizacyjnych cech dokumentu urzędowego i ujęcie w nim Urzędu Gminy i Miasta oraz Przedsiębiorstwa Wodociągów, Kanalizacji i Ciepłownictwa Sp. z o.o. z siedzibą w Przemkowie.
2. Uzupełnienie Księgi rejestrowej Nr 1 instytucji kultury prowadzonej dla Biblioteki o datę wpisu i podpis organizatora, a Księgi rejestrowej Nr 2 prowadzonej dla Przemkowskiego Ośrodka Kultury - o podpis organizatora, zgodnie z wymogiem określonym w §3 rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki z 17 lutego 1992 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru instytucji kultury (Dz.U. Nr 20 poz. 80).
3. Wskazanie w Instrukcji obiegu, kontroli i archiwowania dokumentów księgowych, stanowisk pracy upoważnionych do sprawdzania dowodów księgowych pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, oraz do dekretacji dowodów księgowych.
4. Opracowanie instrukcji w sprawie trybu kontroli w Urzędzie Gminy i Miasta oraz w jednostkach organizacyjnych gminy, zgodnie z §24 ust. 4 Regulaminu Organizacyjnego wprowadzonego zarządzeniem Burmistrza Nr 60/03 z dnia 1 października 2003r.
5. Przestrzeganie obowiązku kontroli w każdym roku, co najmniej 5% wydatków podległych jednostek organizacyjnych, zgodnie z art. 127 ustawy z 26 listopada 1998r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2003r. Nr 15, poz. 148 ze zm.).
6. Ujęcie w wykazie dopuszczonych do użytkowania programów komputerowych stosowanego w Urzędzie Gminy i Miasta systemu pn. „Księgowość jednostki budżetowej”, stosownie do przepisu art. 10 ust. 2 w związku z art. 10 ust. 1 pkt „c” ustawy z 29 września 1994r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002r. Nr 76, poz. 694 ze zm.).
7. Rozważenie możliwości zabezpieczenia pomieszczenia kasowego w sposób określony w przepisach rozdz. I pkt 2 „Instrukcji w sprawie gospodarki kasowej”.
8. Bieżące ujmowanie w raportach kasowych przyjmowanych wpłat, stosownie do przepisu art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

9. Podpisywanie dekretacji na dowodach księgowych ujętych pod raportami kasowymi i wyciągami bankowymi przez osobę odpowiedzialną za te wskazania, zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości. Poprawianie błędów w dowodach księgowych w sposób przewidziany przepisem art. 22 ust. 3 ustawy.
10. Realizowanie wypłat z kasy Urzędu Gminy i Miasta z tytułu rozliczeń kosztów podróży służbowych na podstawie dowodów sprawdzonych pod względem merytorycznym.
11. Ujmowanie w bilansie Urzędu Gminy i Miasta faktycznych zobowiązań i należności z tytułu „Rozrachunków z odbiorcami i dostawcami” (konto 201), „Rozrachunków z pracownikami” (konto 234) i „Pozostałych rozrachunków” (konto 240), stosownie do przepisów §14 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752), stanowiącego, że bilans sporządzany na podstawie ksiąg rachunkowych jednostki jest bilansem jednostkowym.
12. Terminowe realizowanie zobowiązań wobec kontrahentów w celu zapobieżenia powstawaniu zobowiązań wymagalnych.
13. Sporządzanie zbiorczych sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek budżetowych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego jako jednostki budżetowej i jako organu, zgodnie z wymogiem §8 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 24, poz. 279 ze zm.).
14. Przestrzeganie przepisów §10 ust. 3-5 ww rozporządzenia, nakładających na jednostki otrzymujące sprawozdania obowiązki w zakresie:
 - sprawdzenia sprawozdań jednostkowych pod względem formalno-rachunkowym,
 - kontroli, w razie potrzeby, merytorycznej prawidłowości złożonych sprawozdań,
 - ujmowania w sprawozdaniach zbiorczych, w przypadku ujawnienia nieprawidłowości w sprawozdaniach jednostkowych, danych skorygowanych przez kierowników jednostek sporządzających sprawozdania jednostkowe.
15. Dokonanie i przekazanie do Regionalnej Izby Obrachunkowej korekty sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego i sprawozdań Rb-PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych za okres I półrocza 2003r. oraz I półrocza 2004r. W korekcie - zgodnie z wymogami §3 ust. 1 pkt 9 i 10 oraz §7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej - należy uwzględnić:
 - a) w sprawozdaniach za I półrocze 2003r.: skutki zwolnienia przez Radę Miejską z podatku od nieruchomości budynków, budowli i gruntów użytkowanych na cele kultury, ochrony przeciwpożarowej, opieki społecznej i sportu oraz skutków w podatku od środków transportowych z tytułu obniżenia górnych stawek i decyzji o odroczeniu terminu płatności,

- b) w sprawozdaniach za I półrocze 2004r.: skutki w podatku od nieruchomości z tytułu zwolnienia, o którym była mowa w pkt „a”.
16. Zamieszczanie na wpływających do Urzędu Gminy informacjach podatkowych od osób fizycznych adnotacji o dacie wpływu i podpisu osoby przyjmującej, zgodnie z wymogami ustalonymi w formularzu informacji podatkowej.
 17. Żądanie od podatników podatku rolnego i podatku od nieruchomości, którzy nie złożyli w terminie deklaracji podatkowych, wyjaśnień w sprawie przyczyn niespełnienia tego obowiązku lub wzywanie ich do złożenia deklaracji, zgodnie z art. 274a §1 ustawy z 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60).
 18. Prowadzenie windykacji należności z tytułu zaległości podatkowych z wykorzystaniem przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.).
 19. Udzielanie zwolnień z podatku rolnego na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 4 lit. „c” ustawy z 15 listopada 1984r. o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz.U. z 1993r. Nr 94, poz. 431 ze zm.) w formie decyzji administracyjnej spełniającej wymogi, o których mowa w art. 210§1 Ordynacji podatkowej.
 20. Przestrzeganie przepisów art. 6 ust. 1 i art. 9 ust. 4 ustawy z 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2002r. Nr 9, poz. 84 ze zm.), określających powstanie obowiązku podatkowego odpowiednio w podatku od nieruchomości i w podatku od środków transportowych.
 21. Ustalenie - na podstawie sposobu sklasyfikowania w ewidencji gruntów i budynków - jakiemu podatkowi podlegają grunty należące do podatnika, o którym mowa na stronie 29 lit. „a” protokołu kontroli.
 22. Zobowiązanie podatnika wymienionego na str. 29 lit. „c” protokołu kontroli, który w deklaracjach podatkowych na rok 2003 i 2004 wykazał powierzchnię użytkową budynku związanego z działalnością gospodarczą do podania powierzchni gruntu związanego z tą działalnością.
 23. Wyegzekwowanie deklaracji podatkowej na podatek od środków transportowych od podatnika (str. 35 pkt „b” protokołu kontroli) i informacji podatkowej na podatek od nieruchomości od osoby, która wdzierzała lokal na prowadzenie działalności gospodarczej, zarejestrowanej w ewidencji pod numerem 2/2003 (protokół kontroli str. 30) oraz od osoby, która zarejestrowała działalność gospodarczą pod numerem 1090/04 (protokół kontroli, str. 31).
 24. Zamieszczanie w wykazach nieruchomości przeznaczonych do zbycia wszystkich informacji określonych w art. 35 ust. 2 ustawy z 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz.U. z 2000r. Nr 46, poz. 543 ze zm.), a w ogłoszeniach o przetargu ustnym nieograniczonym - wszystkich informacji określonych w §13 rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. Nr 207, poz. 2108 ze zm.).
 25. Przestrzeganie przy sprzedaży mieszkań najemcom przepisów art. 34 ust. 4 i 5 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

26. Wyeliminowanie nieprawidłowości w ewidencji i oznakowaniu środków trwałych i pozostałych środków trwałych oraz uchybień w arkuszach spisu z natury, opisanych odpowiednio na str. 83-85 i 91-92 protokołu kontroli.
27. Ewidencjonowanie na koncie 071-„Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” i na koncie 072-„Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” umorzenia aktywów niematerialnych i prawnych o wartości początkowej odpowiednio: wyższej od 3.500 zł i niższej lub równej 3.500 zł, zgodnie z zasadami ewidencji na tych kontach określonymi w załączniku Nr 2 do powołanego wyżej rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku.
28. Wpisanie do tabel amortyzacyjnych środków trwałych stawek amortyzacyjnych określonych w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 1999r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (Dz.U. Nr 100, poz. 1175). Prawidłowe obliczenie umorzenia dla środków trwałych wymienionych na str. 88 pkt a, c, d, e protokołu kontroli.
29. Przestrzeganie przy likwidacji środków trwałych i pozostałych środków trwałych wymogów, o których mowa w §10 ust. 1 Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym gminy, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie, stanowiącej załącznik Nr 3 do zarządzenia Nr 26/2001 Burmistrza Gminy i Miasta Przemków z dnia 29 października 2001r. w sprawie instrukcji regulujących gospodarkę finansową gminy.
30. Prowadzenie ewidencji na koncie 310-„Materiały” zgodnie z wymogami określonymi, w załączniku Nr 2 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku.
31. Rozliczanie zużycia opału w sposób określony w §19 ust. 8.3 Instrukcji obiegu, kontroli i archiwowania dokumentów księgowych. Sporządzanie protokołów zużycia według wzoru stanowiącego załącznik Nr 8 do Instrukcji.
32. Dokonywanie wydatków budżetowych w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem w sposób celowy i oszczędny, w myśl przepisu art. 92 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
33. Przestrzeganie przy sporządzaniu list wypłat zryczałtowanych diet dla członków obwodowych komisji wyborczych i realizowaniu wypłat wymogów określonych w art. 21 ust. 1 pkt 4 i 6 ustawy z 29 września 1994r. o rachunkowości i §12 ust. 1.9 „Instrukcji obiegu, kontroli i archiwowania dokumentów księgowych”.
34. Zamieszczanie kontrasygnaty Skarbnika Gminy i Miasta na umowach mogących spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, zgodnie z wymogiem określonym w art. 46 ust. 3 ustawy z 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.).
35. Opracowanie i przekazanie Radzie Miejskiej projektu uchwały w sprawie uaktualnienia wysokości dodatku funkcyjnego dla Burmistrza, stosownie do przepisu art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy o samorządzie gminnym, w myśl którego do wyłącznej właściwości rady należy ustalanie wynagrodzenia burmistrza.

- 36.** Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień Publicznych (Dz.U. Nr 19, poz. 177 ze zm.), w zakresie:
- wnoszenia zabezpieczenia należytego wykonania umowy przez potrącenie z należności za częściowo wykonane roboty budowlane, w sposób określony w przepisach art. 150 ust. 5 i 6 ustawy,
 - zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania go przez zamawiającego za należycie wykonane, stosownie do art. 151 ust. 1 ustawy.

Stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Izby, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pani Irena Orłowska
Przewodnicząca Rady Miejskiej